

Етика III разреди

Предметни професор: Весна Гаврић

Е-маил: gavric.vesna@outlook.com

Ученици који долазе на час: III1 – 22.3.2021. – претчас – клуб ученика

III2- 26.3.2021. – претчас – клуб ученика

III7- 26.3.2021. – четврти час – клуб ученика

ЕТИЧКИ КОДЕКС

Етички кодекс јесте писани документ који се састоји од скупа вриједности, принципа и стандарда којима се одређују сврха и циљеви, односно регулишу различите врсте односа у професионалној пракси. Етички кодекс социјалног рада има своју сврху и циљеве, структуру и садржај, историјски развој, универзална као и друштвено специфична обиљежја вриједности.

Етички кодекс је заснован на сљедећим начелима:

- Законитости,
- Професионалности,
- Хуманости,
- Лојалности.

Да би био легитиман и ефикасан, читав процес израде етичког кодекса и сам мора бити високо моралан чин ... у процес се морају укључити сви чланове организације односно сви припадници професије која доноси кодекс. То подразумијева читав низ мјера и активности које ће се овдијати на свим нивоима организовања и управљања у структури једне институције или професије, као и постизање мноштва конкретних договора између свих учесника процеса о великом броју питања, договора који ће омогућити да предложени кодекс буде довољно репрезентативан, тј. да изрази етички и морални идентитет (карактер) организације односно професије која га доноси.

Да би испунио своју основну сврху и циљ – промоција и практична примјена основних етичких принципа и вриједности, односно модела понашања унутар једне организације или професије професионални етички кодекс мора бити израз колективног искуства и увјерења свих њених чланова односно припадника. Усвајајући овај кодекс, чиме су преузели свој дио одговорности за афирмацију

професионалног (стручног) обављања јавних овлаштења и дужности, чланови асоцијације су на најбољи начин потврдили способност и спремност да у том процесу преузму водећу улогу. Ради дубљег разумијевања професионалне етике приказат ће се укратко етички кодекси факултета, кодекс новинара и кодекс за докторе, који своје коријене вуче из једног од најранијих примјера професионалне етике, Хипократове заклетве. Етички кодекси факултета забрањује плагирање и захтјева поштовање туђих интелектуалних права. Могуће је ишчитати из тога како је интелектуално поштење једна од најважнијих вриједности које свеучилишта настоје унијети у своје запосленике и студенте. Чини се дакле важним кроз цијело више образовање информисатки студенте, али и чланове шире академске заједнице о начинима избјегавања плагијата.

С обзиром да је срж новинарске професије објављивање вијести и преношење вјеродостојних и потпуних информације, није изненађујуће да и њихов етички кодекс осликава те вриједности, чак и кроз назив документа нпр. „Кодекс части хрватских новинара“. Уреднике и новинаре се обвезује да штите људска права, провјеравају своје изворе информација те их се упозорава да снесу одговорност за објављене податке.

Кодекс медицинске етике и деонтологије примарно наводи обавезе према пацијенту, које се састоје од дужности да на прво мјесто стави добробит пацијента, па макар то значило препуштање скрби о пацијенту другом доктору. Седам чланака овог кодекса упозорава доктора да његови поступци могу бити усмјерени једино и само на унапређивање здравља или медицинских третмана. Чак и право доктора на призив савјести претпоставља прво бригу за пацијента. „Доктор има право на призив савјести, ако тиме не узрокује трајне посљедице за здравље или не угрози живот пацијента.“ Једна од ставки која се јавља у сваком етичком кодексу је она која потиче професионалца на стално усавршавање и продубљивање знања, те стицање нових вјештина. Ако се свим стручњацима, а поготово оним младим који тек започињу властиту каријеру усади такав начин размишљања, као професионални стандард, читава ће стручна заједница профитирати јер ће увијек бити у потрази за новим изазовима, одговорностима и најбољом праксом.